

ARNHEMSCHE

Zaterdag

COURANT.

7 December.

TURKIJE.

Konstantinopel, 13 nov. De Fransche vloot heeft Besika verlaten, en is naar Vourla gezeld, waar zij (niet, gelijk het vroeger heette, te Mitylene) overwinteren zal. — Men wil weten, dat er een Turksch agent naar Alexandrië vertrokken is, om met *Mehemed-Ali* over den vrede te onderhandelen. (A. Z.)

— De heer *de Pontois* schijnt alle krachten in te spannen, om zoo veel mogelijk invloed bij de Porte te erlangen. Als een loepend gerucht zich bevestigd, heeft hij zeker geen slecht middel gekozen. Hij zou namelijk Fransche garantte aangeboden hebben voor eene leening, door te Porte aan te gaan.

Weenen, 27 nov. Brieven, gisteren uit Konstantinopel ontvangen, bevestigen de tijding van eenen spoedigen vrede. (Pr. St. Z.)

RUSLAND.

Odessa, 4 nov. Wij hebben zoo even tijding uit Anapa en Tiflis ontvangen, dat de Tsherkersen de Russische kavallerie, langs de geheele linie van Sundsha en op de vlakte van Alazan volkomen geslagen en haar een verlies van 3600 man benevens verscheidene officieren toegebracht hebben. (Munch. pol. Z.)

— Hoe gegrond de berigten omtrent de ernstige ongesteldheid der keizerin van Rusland, der grootvorstin *Olga* en des erfgrooftersten ook mogen geweest zijn, zoo moeten thans de gezamenlijke leden der keizerlijke familie zich weder in vollen welstand bevinden. Het schijnt nu bepaald, dat Z. K. H. de prins *Albrecht* den winter in Rusland doorbrengen en de keizerin op hare reis naar de Krim begeleiden zal. (A. Z.)

ITALIE.

Rome, 16 nov. De paus blijft voortdurend sukkelend ten gevolge der kwaadaardige koorts, die, eenige weken geleden, zijn leven in gevaar bracht. De gang der kerkelijke aangelegenheden in Pruisen; de laatste berigten nopens de bedoelingen der Russische regering, die dreigen op onaangename gebeurtenissen voor Rome uit te loopen; de ongeduldigheid welke den sieke eigen is, en een dringend verlangen om den droevigen staat der veelzuidig betrokken kerk zoo spoedig mogelijk in een openbaar consistorie bloot te leggen, vooral echter de drie afvallige Russische bisschoppen in den ban te doen en het gedeelte hunner onderhoorige geestelijken die Rome gehoorzaam bleven, te prijzen, zijn de onderwerpen die in dit oogenblik den paus met zorg vervullen.

— Men verwacht hier binnen kort den burggraaf *de Chateaubriand*. De oude poëtische verdediger der *Bourbons* wil zijn wiegekind, den hertog van *Bordeaux*, die, naar men verneemt, hier denkt te blijven, in zijne eenzaamheid troosten. (L. A. Z.)

Rome, 23 nov. De paus heeft gisteren in een geheim consistorie eene allocutie gehouden. In dezelve wordt omstandig gehandeld over de katholieke aangelegenheden in Rusland, en zeer geklaagd over den afval van eenige Grieksch-vereenigde bisschoppen, benevens een gedeelte der geestelijkheid en des volks, van de gemeenschap der Roomsche kerk. »Nadat alles — zegt Z. H. — door de te Petersburg verzamelde schismatische synode voorbereid en bekrachtigd was, werd de overgang der Russische bisschoppen, der geestelijkheid en des volks, die tot nog toe met de Roomsche kerk vereenigd waren, erkend en plegtig gevierd. Het stuit ons hier te herhalen wat deze heillooze gebeurtenis reeds lang voorspelde, en door welke middelen van verleiding deze ontaarde herders zich lieten overhalen, om in eenen zoo diepen afgrond van boosheid en verderf te storten. Opzigtens een zoo treurig voorval willen wij liever met de woorden der heilige schrift uitroepen: »Gods oordeelen zijn een diepe afgrond!»

DUITSCHLAND.

Hannover, 1 dec. Ons regeringsblad van gisteren behelst een koninklijk besluit, waarbij nadere maatregelen bepaald worden tegen hen, die weigeren de belastingen te betalen. Behalve het gewone middel van executie, waarbij thans ook gevoegd is, dat, bij gebreke van geschikte koopers, het den ambtenaren der belastingen vrijstaan zal zelve de goederen, tegen taxatie en betaling van den prijs te nemen, worden de Landdrostijen nu ook bevoegd verklaard om militaire inlegering als dwangmaatregel te bezigen.

Dresden, 29 nov. In de vergaderingen onzer Kamers wordt de Hannoversche aangelegenheid herhaaldelijk ter spraak gebracht. In de zitting der eerste kamer, van den 25sten deed de kamerheer *v. Ziegler und Klipphausen* het voorstel: dat de beide kamers de regering mogten verzoeken, geschikte middelen te bezigen, om de staats-regeling des lands, welke den 4den sep-

tember 1831 in werking getreden is, overeenkomstig § 60 der Weener slotactie onder den waarborg van den Duitschen bond te stellen. Burgermeester *Wegner* merkte hierop aan: »Ik begreep mij slechts eene aanmerking te verontloopen betrekkelijk dit voorstel. Ik vermoed dat het voorstel des heeren *v. Ziegler*, een gevolg is der gebeurtenissen in Hannover, en ik deel volkomen de meening dat de Hannoversche aangelegenheid bij ons niet kan worden voorbij gezien, want zij raakt niet alleen Hannover, maar geheel Duitschland.» De president herinnerde dat er bij de Tweede Kamer een gelijk voorstel aangehangig was, hetwelk daarna aan de Eerste Kamer moest gelangen, en gaf dus in bedenking dat de heer *v. Ziegler* het zijne zoo lang mogt inhouden. Hiermede werd genoeg genomen. (L. A. Z.)

ENGELAND.

Londen, 1 dec. Het comité van de Oostindische en Chinesche handelsmaatschappij heeft aan lord *Palmerston* geschreven, om op eene officiële wijze onderrigt te worden welke maatregelen harer majesteits gouvernement bevolen had aan kapitein *Elliot* tegen de Chinezen, wegens het vernielen van de opium, ten einde de kooplieden in staat te stellen om met hunne agenten buitenslands te kunnen beraadslagen over den weg, dien zij als den geschiktsten zullen meenen te moeten inslaan. Lord *Palmerston* heeft hierop geantwoord, dat hij geene inlichting rakende deze zaak geven kon, en dat de kooplieden zoodanige middelen moeten in het werk stellen, als zij het best zullen oordeelen om hunne belangen in China te verzekeren. Dit antwoord heeft veel misnoegen onder den handelstand veroorzaakt.

Londen, 2 dec. Naar men verzekert, is de opening van het parlement stellig bepaald op dinsdag den 14den januarij aanstaande.

— Volgens berigt uit de Vereenigde Staten, houdt men zich aldaar bezig met de verkiezing van eenen president; alles doet echter vermoeden, dat de heer *van Buren* herkozen zal worden.

FRANKRIJK.

Parijs, 2 dec. Heden hebben, bij de opening van den cursus der faculteit van fraaije letteren in het Collège de France, nieuwe ongeregelheden plaats gehad. De hoogleeraar *l'Herminier*, op wien een aantal studenten zeer gebeten zijn, ter zake van zijne politieke gevoelens, en wien zij willen dwingen tot het vragen van zijn ontslag, is zoodanig uitgejouwd geworden, dat hij het geraden heeft gevonden zijnen leerstoel en de gehoorzaal te verlaten. Dit heeft echter het geraas niet doen ophouden, en eindelijk is de politie tusschen beide gekomen, en heeft de jongelieden gedwongen uiteen te gaan, en de talrijke menigte volks, die in de rue St. Jacques te hoop geloopt was, uiteen gedreven, waarbij de municipale garde te paard beschuldigd wordt van eenigzins ruw gehandeld te hebben.

— Uit Rome schrijft men, dat de hertog van *Bordeaux* zich naar Napels denkt te begeven. Het bevestigt zich geenszins, dat die jonge prins Rome heimelijk zou verlaten hebben. Hij heeft het paleis Conti voor drie maanden gehuurd, en ontvangt dikwerf bezoeken van den maarschalk *de Bourmont*, van mevrouw de hertogin *de Gontaut*, zijne voormalige gouvernante, van de hertogin *de Rohan*, van den heer *de Retz* en eenige andere oude vrienden van zijn huis, onder welke zich ook de burggraaf *de Walsch* en de hoofdredacteur van het Parijsche dagblad *la Motte* bevindt.

— Op een buitengoed zijn zestig eigenhandige brieven van *J. J. Rousseau* gevonden, aan eenen en denzelfden persoon geschreven, en wier inhoud bijna eenen roman uitmaakt.

— Men spreekt weder van een huwelijk tusschen eenen Franschen prins en de koningin *Isabella* van Spanje.

— De berigten uit Algiers luiden op nieuw zeer oorlogszuchtig. De *Moniteur* bevat een uitvoerig verslag van den maarschalk *Falck*, aan den minister van oorlog, waarin onderscheidene brieven van *Abd el-Kader*, en van eenigen zijner voornaamste aanhangers voorkomen, uit welke blijkt, dat de emir reeds sinds lang op eene volslagen breuk met Frankrijk voorbereid was. De eerste vijandelijkheden, die op verschillende punten te gelijk hebben plaats gehad, zijn ten nadeele der Fransche troepen uitgevallen; eenige detachementen zijn daarbij geheel in de val gekeerd, en de meeste inlandische volkstammen, die der Fransche regering toegedaan zijn, hebben veel van de plunderzucht der Arabieren geleden. Alles schijnt aan te duiden, dat het ditmaal een groot opstoot van *Abd el-Kader* tegen de Fransche heerschappij zal zijn. De maarschalk heeft onmiddellijk de noodige bevelen uitgevaardigd tot verdediging der kolonie, en tevens tot beteugeling van den overmoed der vijandige Arabieren.

— De *Revue des deux mondes* heeft met de Turksche Hattisherif minder op dan de overige pers. Zij beschouwt de verklaring als een politiek wapen, hetgeen de sultan tegen *Mehemed-Ali* bezigen wil; en vraagt: wat zal nu de pacha doen? Zal hij met versmading of met kanonschoten antwoorden, of wel op zijne beurt vrijzinnige concessiën aan zijne provinciën toestaan? — »Intusschen,» vervolgt zij, »schijnt het Oostersche vraagstuk zijne beslechting niet te naderen; integendeel, het ontwikkelt zich. Gesteld, de pacha en de sultan verstaan elkanderen met of zonder tusschenkomst van het Westen, dan blijft nog de ernstiger vraag van de betrekkingen der Porte en Egypte met de Europeische mogendheden. Zal het traktaat van Unkiar-Skelessi worden hernieuwd? Hoe? en ten voordeele van wien? — Toen wij van eene eerste Russische poging spraken om Engeland tot een bondgenootschap over te halen, deden wij opmerken dat dit eene poging was die zich hernieuwen moest. Het Russische kabinet geeft zijne plannen niet gemakkelijk op. — Wat hiervan zij, wij zullen het ministerie de beleediging niet aandoen van te gelooven, dat het niet weten zou waaraan zich ten dien aanzien te houden. Het heeft buiten twiffel niet vergeten, dat de dag waarop eene Engelsche vloot zich voor Konstantinopel zou kunnen scharen, zonder eene ten minste even sterke Fransche vloot nevens zich te hebben, moesten wij ons ook den doortocht met geweld banen, dat die dag de laatste zou zijn voor ieder ministerie, hetwelk den wonderlijke moed zou hebben gehad, om lijdelijk eene schikking toe te zien die een hoon voor Frankrijk zou wezen. Wat overigens de pogingen en de behendigheid der Russische diplomatie mogen zijn, wij blijven gelooven dat het Engelsche verstand de bovenhand zal behouden. Men rekent met de natie in Engeland, en de natie weet, trots alle declamatiën van een gedeelte der Engelsche pers, hoe zeer het Angelo-Fransche bondgenootschap in het welbegrepen belang der twee volken is.»

»Holland — zegt de *Revue* wijders — heeft de koningin *Isabella* erkend en doet ons openingen van een handelsverdrag. Deze stap verdient al de opmerkzaamheid van onze regering. Het is tijd om de valsche wegen te verlaten, waarin eene bekrompen staatkunde en al te egoïstische belangen ons hebben gedreven. Men moet het wel erkennen, wij zullen er nooit door algemeene maatregelen, door eigenlijk gezegde wetten, uit geraken. Doch het gouvernement bezige zijn regt; het handele door middel van traktaaten. De kamers zullen er in berusten als zij in een afzonderlijk traktaat vinden, wat zij nooit in een algemeen wetsontwerp zouden aan nemen»

— Vier dagen geleden, den 23sten november, is madelle. *Rachel* weder op het tooneel verschenen, als *Emilie* in *Cinna*. Nooit begroette een talrijker en uitgezochter publiek met meer toejuiching eene zoo teregt bewinde kunstenaar; nooit toonde zich ook de jonge en belooverende freurspeelster beter bezield.

Parijs, 3 dec. De jongste berigten uit Algiers, hebben alhier eenen bijkans onbeschrijflijken indruk op de gemoederen te weeg gebracht. Het nationaal gevoel der Franschen kan het denkbeeld niet verdragen, van door eenen barbaar, zoo als zij *Abd-el-Kader* noemen, te zijn verrast, en alzoo het Fransche driekleur vaandel voor de halve maan van den Arabier te hebben zien zwichten. De verklaring van den *Moniteur*, dat het gouvernement des konings, ten gevolge van het uitbreken des oorlogs in Afrika, al de maatregelen genomen heeft, welke Frankrijks waardigheid vorderen, en dat bevelen zijn uitgevaardigd, om naar het leger in Algiers aanzienlijke versterkingen in manschappen, paarden en materieel te zenden, terwijl tevens 25 000 man onmiddellijk onder de wapenen zullen geroepen worden, is met geestdrift toegejuicht.

— De berigten uit Spanje bevatten niets bijzonders. Te Madrid is de openbare aandacht bijna geheel op de aanstaande verkiezingen van leden der wetgeyende kamers gevestigd.

BELGIE.

Brussel, 4 dec. De raadkamer van de regibank te Gent heeft uitspraak gedaan in de zaak van den *Messager*. Zij heeft daarbij den heer *Mettepenningen* buiten proces gesteld, en bevolen, dat *Bacheljau* zonde worden ontslagen, behoudens echter de verplichting van den laatstgenoemde, om zich, wegens het bekende betoog, als beleedigend voor den koning, nader in regten te verantwoorden. Men wilde echter weten, dat het openbaar ministerie van deze ordonnantie in hooger beroep was gekomen.

— Heden heeft de Kamer van afgevaardigden zich bezig gehouden met de behandeling van de begroting der middelen over 1840. De beraadslagingen daarover hebben echter niets bijzonders opgeleverd, dan eene aanvrage van de heeren *Delahaye* en *Dumortier* tot officiële overlegging van het tractaat van 19 april 1839, op grond, dat de daarbij behorende ratificatiën aanleiding tot een nader onderzoek zouden kunnen geven. De minister van buitenlandsche zaken heeft verklaard de bedoelde stukken aan de Kamer te zullen mededeelen.

Antwerpen, 4 dec. Het *Journal du Commerce d'Anvers* zegt van goederhand te vernemen, dat België met het Pruissische gouvernement een handelstractaat gesloten heeft, van hetwelk de grondslagen dezelfde zijn als die van het verdrag tusschen Pruissen en de Nederlanden.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 4 dec. Op den 16den dezer zal in het huis met de hoofden alhier openbaar verkocht worden de uitmuntende prachtbibliotheek en het fraaije prentkabinet van wijlen den heer *A. Stadnitsky* te Leiden, bestaande uit een groot aantal kostbare werken in onderscheidene talen, waaronder de kapitale werken van *Shakespeare*, *Panconcke* over Egypte, de galerijen van Florence, van Milaan, van Londen, enz., de keurige werken van *Daniël* over Hindostan, Palestina, en vele andere de aandacht trekken.

Amsterdam, 5 dec. Wij vernemen, dat er ernstige overwegingen aanhangig zijn omtrent de vestiging van het provinciaal gouvernement hier ter stede, waarvan reeds vroeger sprake is geweest; wij wenschen dat dezelve met een gelukkig gevolg mogen bekroond worden, daar dit eene voor onze hoofdstad zeer gewichtige verandering zoude zijn. (*Handelsbl.*)

's *Gravenhage, 3 dec.* Naar men verneemt heeft *Z. M.* benoemd, tot adjunct-commis bij het departement van buitenlandsche zaken, jhr. mr. *G. M. C. Hooft*, in plaats van jhr. mr. *J. L. H. A. Gericke*, die onlangs eene andere bestemming heeft bekomen.

— Tot surinmerairs zijn benoemd, bij de directe belastingen en accijnzen in Zuid-Holland, *J. H. van Teeckelenburg*, te Voorburg, en *J. D. Bichon van IJselmonde*, te Rotterdam, en bij de registratie in Gelderland, *M. E. van Lith de Jeude* en *L. S. Meyner*.

— Uit eenen officiële staat van vergelijking tusschen de raming van 's rijks inkomsten, over het dienstjaar 1838 en derzelver werkelijke opbrengst, bevattende de gedane en nog te doene ontvangsten, onder 31 december 1838, blijkt, dat de inkomsten over dit jaar waren geraamd op f 44,976,361-30; terwijl de werkelijke inkomsten over 1838 hebben bedragen f 46,112,316-33; meerder rendement derhalve over dit jaar dan was geraamd, f 1,135,955-03.

Uit dien staat is mede gebleken, dat de directe belastingen over 1838 hebben opgebracht f 15,261,519-65½; registratie, enz. en successie-regten f 7,044,463-27½; inkomende en uitgaande regten f 3,459,960-16; accijnzen f 15,879,016-85; posterijen f 1,460,231-88½; regt van waarborg op de goud- en zilver-werken f 158,454-48; loterijen f 480,407-75; vergoeding door het amorlie-syndicaat aan 's rijks schatkist, voor de inkomsten der domeinen van *Z. K. H. prins Frederik* der Nederlanden, over 1838, f 190,000; jagt en visscherij f 109,912-75; verkooping en verschillende ontvangsten f 579,024-32½; uitkeering uit de geldmiddelen der Overzeesche bezittingen f 1,200 000; totaal f 45,823,000-38, hetgeen, met de overschrijving, naar aanleiding van art. 3 der wet van 15 december 1838 (*Staatsblad* n°. 41) uit hetgeen de opbrengst der middelen over 1837 en vroeger meerder heeft bedragen, dan voor dezelve is geraamd, en zulks tot dekking der suppletoire begroting van staats-uitgaven over het dienstjaar 1838 ad f 289,316 de gezamenlijke som van f 46,112,316-33 uitmaakt.

's *Gravenhage, 4 dec.* Morgen zullen de afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (s. s.) het onderzoek voortzetten over de antwoorden der regering op de leenings-wet, alsmede over het voorgedragene eerste boek des Wetboeks van Strafrecht. Tegen het einde der week ziet men nog eene zitting der Kamer te gemoet; terwijl waarschijnlijk in de aanstaande week de beraadslagingen over de verschillende bij de Kamer aanhangige ontwerpen van wet eenen aanvang zullen nemen.

— De regering heeft, ingevolge het verlangen der afdelingen van de Tweede Kamer, een nader ontwerp van wet ingediend, houdende bepalingen nopens den accijnz op den turf uit de irreguliere veenderijen, in hetwelk, namelijk, de artikelen van het reglement op dit stuk worden opgenomen.

In de beantwoording der aanmerkingen nopens deze voordragt, wordt gezegd, dat onder Scheveningen en Sassenheim niet meer geveend wordt, maar wel onder Noordwijkerhout, arrondissement Leiden; — dat de turf uit de irreguliere veenderijen, in de gemeente der verveening zelve, of hoogstens in de nabijgelegene verbruikt wordt, en geen tak van handel is.

— Blijkens het *Journal de Limbourg*, is tusschen de gevolmagtigden, *Zr. M.* commissarissen in Limburg, met die van België eene overeenkomst getroffen, nopens de vaart op het Zuid-Willemskanaal, welke door *Z. M.* is goedgekeurd.

— Uit Gasselternyvee in Drenthe meldt men, dat het Hoofddiep, hetwelk uit het stadskanaal, ter lengte van ongeveer 6,000 ellen, tot aan het gezegde dorp was ontworpen, op den 21 november jl. is voltooid. De inwoners zagen, als in triomf, met statigen gang, drie tjalken, die, versierd met vlaggen en wimpels, door een' zachten wind werden voortgestuwd, tot aan de woning van den predikant naderen. Sedert tien jaren hadden de kolonisten, de opvolgers van den achtbaren *Struik*, secretaris des landschaps, dit schouwspel niet mogen genieten. Tien jaren vroeger was Gasselternyvee eene bloeiende streek, waar nijvere landbouwers, turfgravers en schippers hun bestaan vonden; maar de laatst verloopen tien jaren hadden dit dorp, door een misverstand en twisten, van de scheepvaart uitgesloten, en het was daardoor tot eenen staat vervallen, die den bezoeker deed denken, dat bij deszelfs bewoners alle lust was uitgedoofd, en de met zoo veel zorg door *Struik* gemaakte aanleg zoude vervallen.

Gelukkig voor de inwoners der streken, dat zij door eendragt zich een ander middel van gemeenschap te water hebben verschaft. Aan den landbouw is daardoor gelegenheid geopend tot verbetering en ontgining, aan den produceent een gemakkelijker middel van vervoer, en aan den kleinhandel een betere aanvoer van dagelijksche behoeften.

— De Groningsche hoogleeraar *S. Stratingh, Es.*, heeft in den *Letterbode* van 11. vrijdag een stukje doen plaatsen over de *Galvanopolytype*, en daarin, onder anderen, medegedeeld, dat de heeren *dr. S. Bleekrode* en de mechanicus *H. Deutgen*, te Groningen, onlangs een middel gevonden hebben, om afdrukken van alle verheven of verdiepte voorwerpen, hetzij metaal, munten, penningen, platen, ornamenten, enz., en daarvan meer volkomen gelijkende afdrukken, bij voorraad in koper, te leveren, die in allen deele niet alleen in figuur, maar ook in matheid, glans of zuiverheid met het oorspronkelijk geheel overeenkomen. Hierdoor kunnen alle munt-speciën, koperen platen en portretten of teekeningen en kaarten vermeenvuldigd worden zonder nieuwe gravure, of ook zonder dat de oorspronkelijke stukken aan de proef worden onderworpen; zoodat zij naar willekeur, of in relief of verdiept, regt of verkeerd, zonder tweede bewerking, in eens kunnen worden daargesteld. Het is zelfs niet noodig om afdrukken te nemen van metalen of munten, maar van andere voorwerpen, als van gips, hout en dergelijke kunnen insgelijks koperen afdrukken, dus ook in koper overgebragte houtsneepaten, en wat dies meer is, worden daargesteld, terwijl bij deze metaal-kopiëring, door overneming der letters van drukvormen, koperen verheven stereotyp-platen zullen kunnen daargesteld worden, zonder dat de letters eenige beschadiging ondergaan, en deze terschond tot een ander gebruik kunnen gebezigd worden.

BEURSBERIGT.

van 5 december.

Holland. Werkelijke schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; dito 5 pCt. $98\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; Kansbiljetten $24\frac{1}{2}$, 25; Amortisatie-Syndikaat $4\frac{1}{2}$ pCt. $94\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Handelsmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. $166\frac{1}{2}$, 168, $167\frac{1}{2}$; Oostindische leening 5 pCt. $96\frac{1}{2}$, $97\frac{1}{2}$.

Spanje. Ardoin van 85 pond $23\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; Passive $6\frac{1}{2}$.

Rusland. Obligatiën *Hope en Comp.* 1798 en 1816, 5 pCt. $104\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; dito 1828 en 1829 5 pCt. $104\frac{1}{2}$; Cert. 1831 en 1833 5 pCt. $98\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Cert. te Hamburg 102; Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. $67\frac{1}{2}$.

Metalliek 5 pCt. $103\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Weener-Bank bij *Coll en Comp.* 5 pCt. $101\frac{1}{2}$; Nieuwe Weener Aandeelen van 500 fl. 875; Columbianen 2de van 100 pond $19\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; Onbepaalde Coup. f $3\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; Kl. dito f $3\frac{1}{2}$, 4; Nieuwe Mexicanen 5 pCt. van 100 pond 27; Ardoin Coup. november en mei $18\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; Weener-Bank-Aktiën f 2020.

Mengelwerk.

De schoone slaapster in het bosch.

(Een valsche droom.)

Ῥῆχeto μὲν Πίστις, μεγάλη θεός; Ῥῆχeto δ' ἀνδρῶν
Σωφροσύνη Χρητὴς τ', ὃ φίλε, γῆν ἔλιπον.

Ὅρκοι δ' οὐκέτι πιστοὶ ἐν ἀνθρώποισι δίκαιοι,

οὐδὲ θεοὺς οὐδεὶς ἄζεται ἀθανάτους.

Ἐὐσεβέων δ' ἀνδρῶν γένος ἔφθιτο, οὐδὲ θέμιστας

οὐκέτι γινώσκουσι, οὐδὲ μὲν εὐσεβίας.

Ἄλλ' ὅφρα τις ζῶν καὶ ὀρεῖ Φῶς ἡελίοιο,

Ἐὐσεβέων περὶ θεοὺς, Ἑλπίδα προσμενέτω.

THEOCR.

O hoe verrukkelijk schoon, zijt gij thans, goede slaapster; wat trotsche gloed van voldoening tintelt op uw gelaat! ik hoor uw hart kloppen onder den zwellenden boezem, en uw adem klijft van geluk: en die uitgestrekte armen, waarheen toch trilt hun verlangen? Ademdet gij niet zoo veel fierheid, ik zou meenen gij droakt aan de lippen der liefde; — zeg, schoone slaapster, wat heeft u met dien hartstogt vervuld?

— Stil, luister! Zij zijn wakker geworden! — Zie daar, daar in die zaal, de raadzaal der natie, — die mannen met ernstige verontwaardiging op het gelaat, — hoor, daar spreekt er weder een: »Wat deelt gij met 'slands eer, minister! toen gij dien baldadigen jonge, die te Kleef eenige glazen insbeg, hebt uitgeleverd? Is dat de gastvrijheid die wij vreemdelingen beloofden, schreven wij dat in onze grondwet? Is dat de bescherming welke wij aan allen die zich op het grondgebied des rijks bevinden, hetzij ingezetenen of vreemdelingen, hadden gewaarborgd? Al had geen artikel der grondwet die uitlevering verboden, zoo moest schaamte althans voor de lafhartige daad, voor die gedweehheid van het eene land onder het andere, u hebben weêrhouden. Verantwoord u, minister, wat deelt gij met 'slands eer!»

— Ik zie niets, schoone slaapster; ik hoor niets; volstrekt niets.

— Stil! een ander staat op, luister; »Men zegt, Edelmogende Heeren, dat er uitgaven geschied zijn, waarvoor onze toestemming werd gegeven

noch gevraagd. Men zegt: de 56 millioenen moeten grootendeels dienen om die uitgaven te dekken. Wat er van is, weet ik niet; men heeft het mij willen influisteren, maar de volksvertegenwoordiger staat te hoog om naar gefluister te hooren; men heeft het mij willen vertrouwen als een geheim, maar de volksvertegenwoordiger heeft geen geheimen met ministers. Men vraagt ons 56 millioenen, onder garantiëder natie; millioenen ontberingen dus weder voor den burger, als de natie ze betalen moet. Men zeide: de gelden zijn noodig; nu moeten wij weten, waarom? Is het inderdaad om uitgaven te dekken, die zonder onze bewilliging niet mochten geschied zijn, is de grondwet geschonden, zoo moeten wij, die zwoeren dezelve te handhaven, den minister beschuldigen van eedbreuk en meêversatie; dan kunnen wij hem noch als minister meer erkennen, noch als vertegenwoordiger in ons midden meer zien. Edelmogende Heeren, wij en de natie, men moet weten, wat er is van de zaak. Ik stel voor: Een adres aan den koning.» — Ha! niet waar? dat zijn waardige woorden?

— Gave de hemel, schoone slaapster, dat ik ze hooren mogt; maar ik hoor niets; niets dan eenig geklaag en zuchten. Waar zijn toch onze zinnen; zeker niet in Nederland?

— Nederland! ha! wie wekt mij?

— Ik zie niets, schoone slaapster; ik hoor niets; volstrekt niets.

— Ach, ik ook niet; het was dan een droom dat alles? zoo heerlijk schoon! En wij zijn weder in vol Nederland; dat land van vervelend gebabbel, van menschen zonder leven en woorden zonder zinn. O ik was er ziek van, en heb toen zeker te veel in *LIVIUS* en *PLUTARCHUS* gelezen, of met *THUCYDIDES* Athene en Sparta bezocht; mijn slaap schiep mij mannen van Griekenland en Rome, — en ik hield ze voor mijne medeburgers. — ik juichte in mijn vaderland, ik was zoo trotsch en gelukkig om zijne herboorte .... ach, het was een valsche droom!

Letternieuws.

ONTWERP VAN REGTSTREEKSCHER VERKIEZEN EN ZAMENSTELLING DER STATEN-
GENERAAL IN NEDERLAND; DOOR MR. ROEST
VAN LIMBURG. — Arnhem, C. A.
THIEME, 1839. 46 bl.

(Zie n°. 193.)

Volgens den schrijver zouden de ridderschappen de eenige kieskollegiën voor de Eerste Kamer zijn, die ook uit hun midden konden kiezen. Deze kieskollegiën bevinden zich in gansch andere conditiën dan de overige. Zij zijn vooreerst veel talrijker; zij kunnen geacht worden andere denkbeelden te koesteren. Hun op te leggen, buiten hun midden te moeten kiezen, zou derzelve vertegenwoordiging illusoir kunnen maken.

Wordt de regtstreeksche verkiezing voor de Tweede Kamer, gelijk die in het *Ontwerp* voorgesteld is, toegegeven; wordt er meer leven, meer zelfstandigheid bij de bevoogde massa gewekt, — zoo behooren ook de verachtende aristocratiën zich zelfstandig tegenover dezelve te kunnen ontwikkelen en handhaven. Wij begeeren namelijk *algemeene* vrijheid, en niet, gelijk in Noord-Amerika plaats heeft, onderdrukking van de rechten der minderheden, door de meeningen der meerderheid. Wij willen geene overheerschende democratie.

Indien dat beginsel zijne regtmatige perken mogt willen overschreden, is het goed dat andere beginsels daar zijn om het op te wege. Andere beginsels; want geen ander beginsel *alleen* zou er toe in staat zijn. Wij zeggen: in het belang der *algemeene* vrijheid, in het belang der *algemeene* energie, hebbe men ridderschappen. Maar men hebbe er dan ook *wezenlijke*. Men hebbe een zelfstandig ligchaam. Iets geheel anders dan wat men thans — de hemel weet waarom — ridderschappen noemt.

Zullen de ridderschappen iets beteekenen, zal de instelling geen nonsens wezen, zoo moeten zij zelfstandig zijn; het moet niet vrijstaan aan de kroon dezelve naar goeddunken aan te vullen. Hoedanig men de ridderschappen beschouwen wil, hetzij als aristocratiën van geboorte — hetgeen voor 's hands het geval zijn zal; — hetzij als essentiële aristocratiën — hoedanig het voor haar beter zijn zal zich nader te constitueren — zij *zelven* moeten zich aanvullen. De ridderschap moet in de ridderschap opnemen. Zoodra zich iemand er eene plaats in kan koopen, of zoodra de koning er iemand waarover hij tevreden is, in plaatsen kan, bestaat er geen zelfstandig ligchaam meer. Vergaderen dusdanige ligchamen, zoo behooren zij te worden gepresideerd, niet door eenen commissaris des konings, maar door dengene dien zij zelve tot haren president verkiezen.

Daarbij kan men zeer goed zorgen dat zij hare grenzen niet te buiten gaan en gevaarlijk worden in den staat; daarbij kan men zeer goed zorgen dat zij niet te gering in getale worden; waar bij voorbeeld thans het aantal uit 50 bestaat, en men dit getal noodwendig oordeelt, bepale de wet, dat het ligchaam geene verkiezingen kan doen, zoo het uit minder dan 50 leden bestaat. Dan zullen zij wel zorgen dat de opvallende plaatsen steeds worden aangerukt.

Wij hebben hierboven, dat het voor de ridderschappen beter zijn zou, zich als eenentwintig aristocratieën te constituëren. De meening was, dat de ridderschappen als voorwaarde van aanneming *wezenlijke* onderscheiding vorderen mochten, en die onderscheiding daarentegen niet tot geboorte alleen beperken. *Wezenlijke* onderscheiding, zoodat bij voorbeeld een door den koning in deszelfs adelstand verheven persoon, al bezit hij blitsdien eene heerlijkheid, daarom nog geenszins door de ridderschap geschikt gekeurd zou worden, om hem in haar ligchaam op te nemen. Iedereen toch zal erkennen, dat, als een vorst goedvondt een zijner dienaars, een fabrikant of aannemer die fortuin maakte, in den adelstand te verheffen, zoodanig persoon, hoe verdienstelijk hij overigens ook zijn moge, daarom toch nog geen aristocratie van geboorte wordt. Daaren tegen zou de ridderschap kunnen oordeelen, dat mannen van uitstekende verdiensten, van bijzonder talent, of zelfs van bijzonder vermogen, ja, van vrome, bekende families, die zich nooit door eenig vorst adelijk lieten verklaren, tot de ridderschap eener provincie behoorden. Op zoodanige wijze zouden zij zich veel populairer maken en aanmerkelijk winnen aan gezag en invloed.

Doch wij zijn misschien min of meer van het onderwerp afgedwaald. Wij oordeelden echter iets naders aangaande de ridderschappen te moeten aanmerken. Omdat wij ons verklaren voor derzelver instandhouding, mitz naar haren waren aard gewijzigd, en iets anders daarstellende dan een middel van begunstiging in de hand der kroon.

Volgens het ontwerp van den heer ROEST VAN LIMBURG zouden de ridderschappen dan kieskollegiën voor de Eerste Kamer worden, en ophouden het te zijn voor de provinciale staten. Deze verandering, waarmede de ridderschappen vermoedelijk wel genoegen zullen nemen, schijnt des te gegronder, omdat de aristocratie van geboorte, hoedanig men thans de ridderschap beschouwt, niet in het beheer der provincie maar in het beheer des lands vertegenwoordigd zijn moet. In de provinciale staten geldt het louter *materiële* belangen, ten wier aanzien de natuurlijke of fictieve *adellijke* geboorte (en heerlijkheid) volstrekt geen onderscheid maakt. Te regt meenen wij, stelt dus het Ontwerp, art. 1 4de afd., voor: »De staten der provincien worden verkozen voor de helft door de steden en gemeenten der provincie, voor de wederhelft door de grondeigenaren derzelve, die aan grondlasten opbrengen de som bij den hier voor te maken rooster bepaald.» — Het zijn hier de verschillende materiële belangen die moeten worden behartigd en vertegenwoordigd.

Dat, volgens art. 3, derzelfde afdeling, de commissaris des konings of gouverneur der provincie de vergadering der provinciale en gedeputeerde staten president schijnt eene doelmatige bepaling; de regering behoort te weten wat er in die vergaderingen voorvalt, zij moet er zich kunnen doen hooren en des noods kunnen interveniëren, dat die commissaris of gouverneur echter geen lid der vergadering is, en gevolgelyk ook geene stem in derzelver besluiten of benoemingen uitbrengt, is zeer natuurlijk en logisch. Slechts door eene onbegrijpelijke toegesfelijkheid, en geheel buiten den geest der constitutionaliteit, ja zelfs geheel buiten den geest en de letter der grondwet van 1815, hebben provinciale staten toegelaten dat de koninklijke commissarissen of gouverneurs, geene leden zijnde van provinciale staten, mede stemden voor de verkiezingen der leden van de Tweede Kamer. Na al hetgeen dienaangaande reeds gezegd is, zou het zijn, misbruik maken van de aandacht der lezers, indien wij hieromtrent iets meer aanmerken wilden.

Stedelijke Publicatiën.

BURGMEESTER en WETHOUDEREN der stad Arnhem zijn voornemens op dingsdag den 10den dezer maand, des middags 12 ure op het raadhuis van gemelde stad in het openbaar aan te beelden:

1. De repareren van het bruggetje voor deze stad aan de zuidzijde van de rivier, naar welke volgens conditiën en beaak op de secretarie zullende ter wise liggen.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse, alhier gebruikelijk.

Arnhem, den 3den December, 1839.

Staterhoogte te Arnhem.

Den 5 Dec. 0 El. 9 Palm 8 Duim, gewassen 0 Duim, gevallen 4 D.
Den 6 Dec. 0 El. 9 Palm 5 Duim, gewassen 0 Duim, gevallen 3 D.

Advertentien.

Heden beviel van eene DOCHTER, S. RODENHUIS, geliefde Echtgenoot van J. VALCKENIER.

den 5den December 1839.

Voornemen van de H. Sacramenten der H. Kerk, is heden in het 71ste levensjaar overleden de Wel Eerwaarde Heer R. KOLFSCHOTEN, sedert 1809, Pastoor der R. C. Gemeente van Herwen en Aerdt.

Herwen, den 3de December 1839.

De Notaris J. H. VAN MEURS, te Heerde, is voornemens, om, op Dingsdag den 17den December 1839, des voormiddags om 11 uur, ten huize van de Wed. G. G. LEEUWEN te Heerde, publiek te doen inzetten, en op Dingsdag den 24sten daaraanvolgende, ter zelfder uur en plaats, in twee perceelen, en in Massa, te verkoopen:

Twee TIENDEBLÖKKEN, de Pas en de Hooge Assendorper Enk genaamd, gelegen onder de Gemeente Heerde.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

VERKOOPING VAN BOOMEN.

Op Dingsdag den 17den December 1839, des voormiddags ten 10 ure, zullen, in het Logement te Rozendaal, publiek worden verkocht:

20 perceelen BEUKENBOOMEN;
26 » EIKEN-TABAKS- en SCHELHOUT.
3 perceelen HAAR van WILLIGEN.

Alles staande onder de Gemeenten Rozendaal en Rheden.

VERKOOPING VAN BOOMEN.

De Notaris KOLFSCHOTEN, te Gendringen, is voornemens, om, op Dingsdag den 17den December 1839, des morges ten 10 ure, ten huize van WESSEL HAFKEN-SCHIED, te Uyt, publiek te verkoopen:

Eerstens, 55 Perceelen zware EIKEN BOOMEN, zeer toprijk en tot alle WERKHOUT geschikt, uitgebakend staande op de Bouwplaats de Plenter, tusschen Gendringen en Megchelen; en

Tweedens, 300 stuks opgaande EIKEN BOOMEN, van mindere zwaarte, en voornamelijk tot SPEEKHOUT geschikt; staande in acht Perceelen uitgebakend op den Galgendijk, in de Lichtenberg, bij Sillevolde.

Hout-verkoopning.

Op Zaterdag den 14den December 1839, des voormiddags ten 10 ure, zullen, ten huize van J. DE BRUIN, aan den Zipschen weg onder Arnhem, publiek worden verkocht:

22 perceelen AKKERMAALSHOUT, staande op Sonsbeek.
40 Dito, BEUKENBOOMEN, (en op den Waterberg, Waarvan aanwijzing geschiedt door den Tuinman op het Landgoed Sonsbeek.

TE HUUR, MET 1. MEI 1840.

Een net en goed ingerigt HEERENHUIS, staande op het St Jans-Singel, te Arnhem, Sectie C. N°. 262, voorzien van 5, — alle behangen en geplafonneerd. — KAMERS, KEUKEN, KELDER en ruimen REGENBAK, voorts ZOLDER, waarop, behalve DOMESTIEKEN-KAMER, nog eene KAMER is. Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren bij den Uitgever dezer, of, des verkiezende aan het Huis N°. 262 zelf.

ARNHEM: De gezigkundige MAGNUS MORIS berigt het g. eerde publiek dat hij alhier te spreken of te ontbieden is bij den Heer HULSTEIN in het Logement den Arend, van Maandag den 9den tot den 15den dezer.

* Bij den Boekhandelaren L. E. BOSCH en Zoon, te Utrecht, ziet heden het licht:

1o. De vierde jaargang van den

Miniatuur ALMANAK, VOOR HET JAAR 1840;

versierd met fraaije gravures van den Kunstgraveur J. P. LAFER, en een Muziekstukje.

De Bijdragen in dit Boekje zijn voornamelijk van de Heeren J. J. ZEEL, J. P. HEIJER, J. I. L. TEN KATE, R. BANNING JANSZON, L. J. A. TOLLES, A. NIEBUIS, J. H. CHRISTENRIJER, A. A. T. VISSCHER, A. WINKLER PRINS, C. VAREAU, Meij. P. MOÏS, M. H. DE GRADT, D. J. DEN BRER PORTERANT, enz.

De prijs is, in karton, verguld op snede met koper, 90 Cents, 2o. Jhr. Mr. H. M. A. J. VAN ASCH VAN WIJCK.

GESCHIEDENDE BESCHOUWING VAN HET OUDE HANDELSVERKEER DER STAD UTRECHT van de vroegste tijden af tot aan de 14de Eeuw.

Tweede Stuk, a f 2.20.

3o. ALLEREERSTE BEGINSELEN DER TOONKUNST, of Grondbeginselen der Algemeene Muziek. Eene handleiding bij het privaat en klassikaal Onderwijs, door A. P. E. DE SEIJFF, a f 1.00.

4o. TIJDREKENKUNDIGE TAFEL voor de GESCHIEDENIS des VADERLANDS, TEN DIENSTE DER SCHOLEN, door H. J. ABBRING, a 20 Cts. N°. 1 en 4 dezer werken zijn aan de voornaamste Boekhandelaren verzonden; en N°. 2 en 3 zullen binnen weinige dagen volgen.

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.